

Fremsat den 28. februar 2025 af Søren Espersen (DD), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Dennis Flydtkjær (DD),
Susie Jessen (DD), Peter Skaarup (DD) og Inger Støjberg (DD)

Forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af muligheden for at fjerne farlige bunkere

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2025 at lade Miljøministeriet kortlægge omfanget af og undersøge muligheden for at fjerne farlige bunkere fra besættelsesti-

den, der ligger på Vestkysten, og som er til fare og ulempe eller er skæmmende og ødelæggende for naturoplevelsen.

Bemærkninger til forslaget

Under den tyske besættelse af Danmark i 1940-1945 opførte den tyske besættelsesmagt et stort antal bunkere langs den jyske vestkyst.

Som følge af kysterosion er flere af bunkerne siden gledet ned på stranden, hvor de nu befinder sig langs strandkanten eller i vandet, hvor de udgør en fare for sejlende, surfere, og badende, samtidig med at de skæmmer den unikke naturoplevelse, Vestkysten tilbyder.

120 bunkere fjernet i 2013-2014

I 2013 blev det estimeret, at der var omkring 460 bunkere langs den jyske vestkyst. Samme år iværksatte Miljøministeriet, Transportministeriet og en række kystkommuner et projekt om at fjerne 120 farlige bunkere langs Vestkysten. Projektet havde en samlet omkostning på i alt 12 mio. kr., hvortil de berørte kommuner bidrog med 20.000 kr. per bunker, Kystdirektoratet bidrog med 5,7 mio. kr., og Naturstyrelsen bidrog med op til 4 mio. kr. (Miljø- og Fødevarerudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 1097, folketingsåret 2023-24).

Ifølge TV Midtvest lå de 120 bunkere i kommunerne Thisted (17 stk.), Lemvig (46 stk.), Holstebro (35 stk.), Ringkøbing-Skjern (21 stk.) og Varde (1 stk.) (»De sidste bunkere bliver sprængt«, tvmidtvest.dk, den 2. juli 2015).

I sommeren 2015 fjernede Kystdirektoratet yderligere syv bunkere ved Fjand og Husby, der lå på dybt vand. Bunkerne var farlige, fordi de var dækket af vand ved højvande og dermed var skjult for badende (»Nu fjernes de sidste farlige bunkere«, dbrs.dk, den 15. april 2015).

Ansvar for bunkerne påhviler grundejere

Det fremgår af det nævnte svar fra miljøministeren, at ansvaret for bunkere påhviler de enkelte grundejere. Det fremgår endvidere, at Kystdirektoratet jævnlige afskærer gamle armeringsjern (strittere), når betonen eroderer, og sørger for at afmærke bunkere på lavt vand. Endelig fremgår det, at det ikke kræver en tilladelse at fjerne bunkere. Kystdirektoratet oplyser også, at de enkelte bunkere ikke har indflydelse på kystbeskyttelsen på en kyststrækning, men at der kan forekomme lokale indskæringer i kysten.

Omfanget af farlige bunkere i dag

Besøgende ved den jyske vestkyst kan ved selvsyn konstatere, at der langs kysten fortsat befinder sig bunkere, der med lægmandsøjne udgør en sikkerhedsrisiko for sejlere, surfere og badende.

Strækningen mellem Agger og Hanstholm, også kendt som Cold Hawaii, er i de seneste årtier blevet anerkendt som en af Europas bedste surfdestinationer. Cold Hawaii er berømt for sin unikke surferkultur og tiltrækker årligt mange danske såvel som udenlandske turister, som surfer dagligt året rundt uanset vejret.

Cold Hawaii er blevet et stærkt brand for hele egnen, og surferkulturen spiller en central rolle i at understøtte hel-

årsturismen samt bidrage til udviklingen i en landsdel, der traditionelt ikke har haft det for let.

Rutinerede surfere foretrækker blæsevejr og store bølger, men i sådanne forhold kan bunkere være livsfarlige for surfere, idet bunkerne kan være svære at få øje på.

Både ved Klitmøller og Vorupør ligger enkelte bunkere i vandkanten, hvilket set med lægmandsøjne må anses som farlige. På andre strækninger af Vestkysten ses større samlinger af bunkere, der er gledet ned på stranden uden på nuværende tidspunkt at være farlige for sejlere, surfere og badende, men som kan være vanskelige at passere for gående. Det ses eksempelvis ved stranden nord for Løkken.

Bunkere kan, hvad enten de er beliggende enkeltvis eller i klynger, være skæmmende og ødelæggende for naturoplevelsen. Bunkere i beton er et fremmedelement i naturen. Danmark har i dag kun meget lidt urørt natur tilbage, og beton bør derfor kun anvendes i meget begrænset omfang, til f.eks. moler, høfder og lign.

Vestkysten hører til blandt Danmarks mest unikke naturoplevelser, ikke mindst fordi vind og vejr konstant påvirker kystlinjen. Gamle bunkere fra besættelsestiden bør derfor fjernes, så naturoplevelsen kan genskabes.

Beslutningsforslagets indhold

Forslagsstillerne mener, at vi skal bevare Vestkysten som en unik naturperle og samtidigt sikre, at sejlere, surfere og badende kan færdes sikkert i vandet og langs kysten, så vi som samfund fortsat kan tiltrække turister. Derfor bør mulighederne for at fjerne farlige og skæmmende bunkere langs Vestkysten undersøges.

Forslagsstillerne bemærker, at der ikke siden 2014 er foretaget registreringer af bunkeres tilstand og placering, og at der derfor ikke foreligger et opdateret overblik over omfanget af farlige bunkere langs Vestkysten.

Forslagsstillerne ønsker med forslaget, at Miljøministeriet pålægges at undersøge muligheden for at fjerne bunkere fra besættelsestiden, der ligger på Vestkysten, og som er til fare og ulempe eller er skæmmende og ødelæggende for naturoplevelsen. Med Vestkysten henvises til strækningen fra grænsen til Grenen.

Udgiften til at kortlægge og undersøge muligheden for at fjerne bunkere forventes at være begrænset og kan formodentlig holdes inden for ministeriets nuværende budget. Hvis der er behov for ekstra bevillinger, foreslår forslagsstillerne, at udgifterne til undersøgelsen eventuelt finansieres via finanslovens § 35 (generelle reserver).

Forslagsstillerne ønsker, at der på baggrund af undersøgelsen udarbejdes et overslag over, hvad det vil koste at fjerne de tilbageværende farlige bunkere. Der kan ved udarbejdelsen af overslaget eventuelt tages udgangspunkt i den fordelingsmodel, der blev anvendt i 2013.

Selv om det fremgår af ministeren svar på spørgsmål 1097 (Miljø- og Fødevarerudvalget, alm. del – svar på spørgsmål

1097, folketingsåret 2023-24), at ansvaret for bunkerne ligger hos den enkelte grundejer, må det være klart, at bunkere på stranden og i vandkanten må være det offentliges ansvar, eftersom det var den danske stat, der i sin tid bekostede

opførelsen af bunkerne (»Historien bag 10. batteri«, Vendsyssel Historiske Museum, vhm.dk).

Skriftlig fremsættelse

Søren Espersen (DD):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af muligheden for at fjerne farlige bunkere.

(Beslutningsforslag nr. B 160)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.